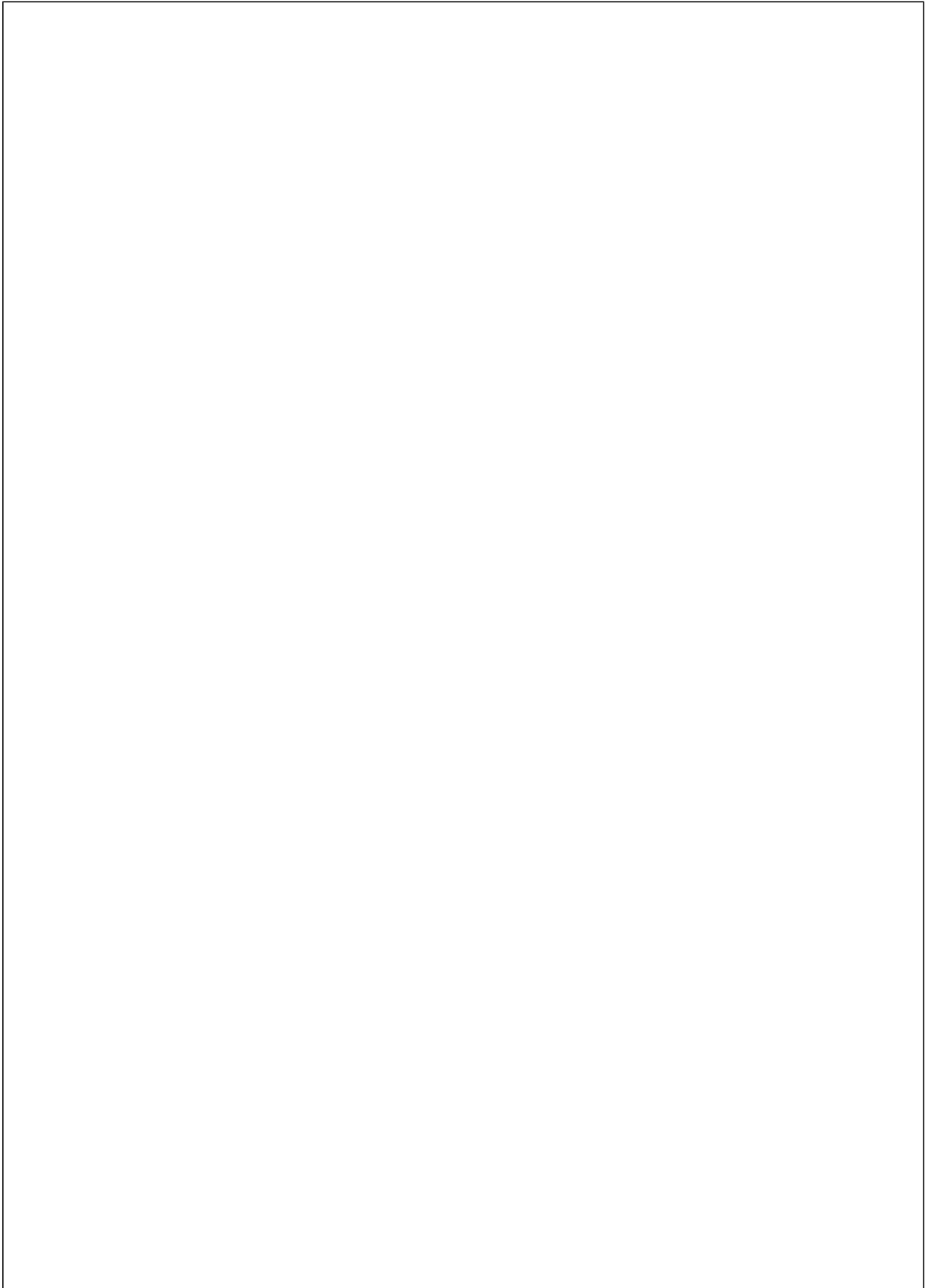

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/227460,IPN-odnalazl-szczatki-ofiar-niemieckiej-zbrodni-w-Palmirach.html>
28.02.2026, 12:24

IPN odnalazł szczątki ofiar niemieckiej zbrodni w Palmirach

29.07.2025

W dniach 14–25 lipca 2025 r. zespół pracowników Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadził trzeci etap prac poszukiwawczych na terenie Kampinoskiego Parku Narodowego w pobliżu miejscowości Palmiry, gdzie w latach 1939–1941 niemieccy okupanci dokonywali masowych egzekucji obywateli polskich.

Przeprowadzone po wojnie prace ekshumacyjne doprowadziły do odkrycia 22 grobów zbiorowych z których wydobyto ciała 1734 ofiar. Zostały one pochowane na utworzonym w 1948 r. cmentarzu – mauzoleum w Palmirach.

Podstawą do wznowienia badań była analiza materiałów historycznych, które wskazują na to, iż w trakcie pierwotnych ekshumacji nie podjęto wszystkich szczątków. Przykładem tego są odnalezione zapisy dotyczące ujawnienia zwłok kolejnych 14 osób na dnie jednej z mogił, do którego doszło trzy lata po oficjalnym zakończeniu prac w trakcie działań związanych z budową upamiętnienia.

Rozpoczęcie prac terenowych zostało poprzedzone szczegółową analizą fotografii lotniczych z 1947 r., dzięki którym precyzyjnie wyznaczono lokalizacje poekshumacyjnych jam grobowych.

W trakcie realizowanych prac przebadano dwie z wyznaczonych jam oraz natrafiono na pojedynczy grób, którego lokalizacja nie była dotychczas znana. W ich wyniku wydobyto znaczną ilość luźno zachowanych szczątków ludzkich oraz fragmenty szkieletów w układzie anatomicznym, które prawdopodobnie zostały pominięte w trakcie powojennych ekshumacji ze względu na znaczny rozkład ciał i trudne warunki pracy. Wśród zabezpieczonych artefaktów znajdują się przedmioty codziennego użytku należące do ofiar – grzebień, okulary, szczoteczki do zębów, skórzana torebka, portmonetka, obuwie oraz fragmenty ubioru. Zostały odnalezione także obrączki oraz monety.

Wszystkie wydobyte szczątki zostaną poddane szczegółowym badaniom antropologicznym, a odnalezione artefakty przejdą proces konserwacji i szczegółowej analizy.

Prace realizowane były we współpracy z Dyрекcją Kampinoskiego Parku Narodowego oraz przy udziale żołnierzy 2. Mazowieckiego Pułku Saperów z Nowego Dworu Mazowieckiego.

29.07.2025

Jolanta Mikołajczyk, BPiI IPN

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

Centrala

Poszukiwania